

Šis leidinys, kaip ir jo turinys, yra visiškai nepolitiškas ir nepartinis, kad tiktai darytų pažangą ir išvystytų principalius dalykus.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

Tis kartus savaitės ... \$3.00
 Vieną sykį savaitėje ... 1.50
 Restone apilinkėje ... 4.00
 Užkubėje metams ... 4.00
 Vienas numeris ... 3c.

VOL. 3 Metai 3 Tel. No. Boston 620. **Organas Am. Lietuvių Rymo-kapitkų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.** Tel. No. Boston 620. **No. 109/441**

"Entered as second-class matter September 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

222 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., RUGSEJO (8 SEPTEMBER) 28, 1918.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Nauji talkininkų laimėjimai.

VEIKIMAI NAUJOJ VIETOJ.

Talkininkai pradėjo veikimus vakariniame fronte, naujojoje vietoje. Pradėjo atakas tarp Verduno ir Reimso. Tas frontas yra 50 mylių ilgio. Tose vietose daugiausia veikė amerikiečiai. Pasivarė pirmyn 7 mylias, atėmė iš priešininko 12 miestelių ir paėmė nelaisvėn 5.000 vokiečių.

ISIBRIOVĖ I BULGARIJĄ.

Ant Balkanų talkininkai irgi turėjo laimėjimų. Dabar talkininkai hesivarydami ten pirmyn pradėjo briaunius i Bulgariją. Bulgarijos armijoj prasidėjo netvarka. Visa armija iš 300.000 kareivių traukiasi atgal.

NAUJA PASKOLA FRANCIJOS.

Francijoj prasidės nauja paskola spalio 20 d., o baigsis lapkr. 24. Bus mokama po 4 nuos.

KALBĖJO NEW YORKE.

Prez. Wilson ketvirtąją paskolą atidarė prakalba New Yorque pėtnyčios vakare, rugsejo 27 d.

UŽPUOLĖ VOKIETIJĄ SPAUSTUVES.

Brazilijoj trijuose miestuose vokiečių laikraščių spaustuves nukentėjo nuo minios. Tų laikraščių pakraipa suerzino žmones, tad susidarė minios ir jėbių pridarė tų laikraščių spaustuves.

TARIASI APIE APSIMAINYMĄ NELAISVIAIS.

Sveicarijos sostinėje Amerikos ir Vokietijos atstovai suvažiavo pasitarti ir išdirbti taisykles, sulyg kurių bus apsimainymai nelaisviais.

MIRĖ AREIVYSKUPAS.

St. Paul, Minn. rugs. 25. — Mirė areivyskupas Ireland. Reiskia jis mirė ant rytojaus po palaidojimo New Yorko kardinolo Farley. Sisi areivyskupas yra gerai pasižymėjęs Amerikos gyvenime. Didis blaivybės apaštalas. Turėjo pažintį su didžiausiais Amerikos veikėjais. Prieš mirtį išreiškė norą būti palaidotas ne po katėdros altoriumi, bet kapinėse tarp kitų žmonių.

'SUSITAIKĖ.

Anglijoj buvo beklėfas geležinkelio darbininkų streikas. Bet susitaiškė. Būtų sustoje geležinkeliai visoje D. Britanijoje.

Laisvės paskola atsidarė.

PRASIDĖJO.

Subatoj, rugsejo 28, prasidėjo Ketvirtoji Laisvės Paskola. Dabar vyriausybė nori surinkti pinigų daugiau ir per trumpesni laiką, negu pirmian.

Lietuviams atsidarė proga saugiausia investyti savo pinigus.

Su bondsų pirkimu nesivėlinkime, pirkime pradėjio, o neatidėliokime ant pabaigos, kada bėga i bankus visi atsilikėliai. Pasipirkime po bondsų pirmą dieną.

Vyriausybė nori ir turėti gauti per šias tris kampanijos savaites šešis milijardus dolerių.

KAIP PASITARNAUJAMA.

Jei nusipirksi vieną bondsą už \$100, tai žinrėk, ką valdžia su juo gali padaryti. Ji iš to gali turėti užtikinamą išmaitinimui, vieno kareivio Francijoj per 7 mėnesius su viršum. Arba fiksoj pinigų užteks vieną kareivį aprūdyti ant pusės metų ir įtaisyti jam gerą revolverį.

NIEKUOMĖ NESUSTOJA.

Francijoj dirbtuvėse darbai nei ant valandėlės nesustoja. Eina darbai 24 valandas paroje, 7 diėnas savaitėje.

Francijoj sulyg karinių įstatymų visi vyrai privalo būti kareiviais, nieko neišskiriant. Todel kai prasidėjo karė, tai visi vyrai iki 48 metų amžiaus buvo pašaukti armijon.

Visi buvo pašaukti neišskiriant nei gabųjų mechnikų, nei sumanių biznio vedėjų. Dirbtuvės aptustėjo, darbai turėjo sustoti. Vyriausybė tuo patome apsirinkim. Pamatė, jog būtiškai pakariavė, neteks ginklų, neteks amunicijos ir tuomet bus įprautis. Todel tuoj pradėjo grąžinti iš armijos gabius darbininkus, išsilavinusius mechnikus, sumanius dirbtuvių tvarkytojus ir pradėjo darbus.

Užvedė darbus ir viskas buvo sutvarkyta. Dirbtuvėse darbai smarkiai varom. Prie prastesnių darbų pastatyti chinečiai, vokiečių nelaisviai, o meistravus darbus atlieka francūzai.

Kai Amerika stojo karėn, tai Francija išgalėjo suteikti amerikonomams ginklų ir amunicijos pradžia. Todel aišku, kad Francijoj karės darbai gerai sutvarkyti ir smarkiai varom. Suprantama, kad ten sunkiai dirba vyrai, moterys ir vaikai, seni ir maži.

ATSTATE POLICMONUS.

Nashuoj N. H. buvo susitrikavę policmonai. Tai jie tipo už tai atstatyti nuo vietos ir vyriausybė su jais nesideri. Policijos viršininkas išvažiavo Bostonan rekrutuoti naujų policmonų.

Samuel Gompers, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas atvyko Paryžiun.

Jis pasakė, jog vokiečių darbininkai privalo nuversti dabartinę militariską valdžią, tai paskul su jais bus galima tartis. Sakė, jog neužteks, jei vokiečių darbininkai tik žodžiais priims Londono konferencijos nutarimus.

KARINIS IŠLAIDOS.

Nuo karės pradžios iki birž. 30, 1918 Šv. Valstijų karinė žinyba padarė užsakymų, už \$4.300.000.000. Per šiuos metus reikės išleisti \$7.000.000.000.

Per pereinus metus išleista šitaip:

Artillerijai \$1.050.000.000.
 Automatikiems šautuvams 300.000.000.
 Mažesniems ginklams 100.000.000.
 Artillerijos amunicijai 1.900.000.000.
 Kulkomis 340.000.000.
 Kulkomis lavinimuisi \$80.000.000.
 Sandėliams ir reikmenoms 230.000.000.
 Sarvuotiems karams \$100.000.000.

Inžinerikiems darbam daugiausia Francijoj \$75.000.000.
 Miltams \$37.000.000.
 Čukruui \$145.000.000.
 Lešiniukams \$43.000.000.
 Pupoms \$12.000.000.
 Tomatėms \$9.000.000.
 Ryziams \$2.000.000.
 Laukinėms virtuvėms \$47.500.000.

Cėvrykam \$17.000.000.
 Drabužiams \$565.000.000.
 Blanketams \$147.000.000.
 Mažesniems užsakymams iš jo šitaip: kirviams \$6.000.000, karpenterių įrankiams \$2.700.000, kalvių įrankiams \$224.000, supelių už \$2.500.000.

Karinė žinyba pirkė 266.000.000.000, 440.000.000 mūly ir arklių, pasaro pirkė už \$62.000.000,000, pakinktų už \$29.000.000.000.

Tai matome, kokios milžiniškos yra karės išlaidos. O reikia atsiminti, jog tai viskas ir karerius reikia perkelti per vandenyną.

Dabar Amerika kariauja tokiame padėjime, kaip Rusija kad kariavo anuomet su Japonija. Tik skirtingas tame, kad Rusija gaben o viską geležinkelju, o Amerika laivais.

Sitoms tad karinėms išlaidoms padengti ir užtrankiamos yra paskolos. Dabar užtraukiama Ketvirtoji Laisvės paskola.

Bulgarijos sostinė Sofija paskeblta karės stovyje.

Ten kasdien būdavo taikos demonstracijos.

Ivairios Vokietijos partijos reikalauja kancleriaus Hertlingo rezignacijos.

Ivairios Vokietijos partijos reikalauja kancleriaus Hertlingo rezignacijos.

ATSIŠAUKE PAGELBOS.

Veikiantysis Mass. valstijos gub. Coolidge atsisaukė i prez. Wilsoną ir i kaimyniškų valstijų gubernatorius suteikti pagelbą kovojė prieš naująją ligą. Prašo atlaitysi nusių ir daktarų.

UŽDARĖ TEATRUS.

Bostono sveikatos departamentas išleido įsakymą uždaryti visus teatrus, judomųjų paveikslų teatrėjus, šokių sales. Uždarė nuo ketvergo 12 val. naktį iki spalio 6 d. 12 val. nakties. Laisvės Paskolos komitetai atšaukė visokius mitingus ir susirinkimus. Visa tai padaryta, kad užbėgti kelią ligai.

LIETUVIAI PRIVALO KLAUSYTI.

Sveikatos Departamento įsakymus lietuviai privalo pildyti ir atidėti visokius savo susirinkimus ir prakalbas iki įsakymas bus atšauktas.

SERGA DAUG DARBININKŲ.

Visose Bostono dirbtuvėse darbai žymiai sumažėjo, nes kaiku pusė darbininkų neateina darban. Del to ir atėjusieji negali pilnai dirbti. Tulose dirbtuvėse pusė dienos tedirbama.

SUSEKĖ NAUJOS LIGOS PERA.

Italijos karinės ligoninės mieste Cotrone direktorius Dr. Ciauri paskelbė susekęs išpausiosios influencijos perą. Dabar toji liga siaučia visoje Italijoje. I Italiją ji buvo atgabenta su pagražintais nelaisviais.

Anglijos lakūnai bombardavo du Bavarijos miestus.

Trys orlaiviai neįgrizo. Du vokiečių orlaivių buvo nušauti.

Iš Sveicarijos išėjo gandas, būk Vokietijoj įvyksias maiktas.

Apie tai užsimena keliauninkai, pargrįžusieji iš Vokietijos.

Bulgarijos caras Ferdinandas atsisaukė i Berliną, kad atsiųstų maršalą von Mackensena prigelbėti sulaukyti talkininkus ant Balkanų.

Bulgarijos caras Ferdinandas atsisaukė i Berliną, kad atsiųstų maršalą von Mackensena prigelbėti sulaukyti talkininkus ant Balkanų.

Visi stoja talkon.

NESUSTOKIME ATAKAVĖ.

"Darbininko" morgičiaus nesustokime atakavė. Taisybė nėra krūvino reikalo jam greit galvą nusukti, bet per daug atidėlioti ir gi neužsimoka. Bėskubinant galima greit netekti entuziazmo. Todel skubinkime palengva, taip kaip maršalas Foch kad kovoją prieš duetas.

P-lės Antanina Majauskaitė ir Marijona Kilmonitė sudarę gerą duetą. Pora diėnų atgal ateina p-lė Majauskaitė ir duoda penkinę, sakydama: "Duokite iš tos penkinės dvidoleriė, o tris dolerius skiriu morgičiui. Niekas nekviėtė manęs talkon, tai reikėjo pačiai susiprasti."

Gi p-lė Kilmonitė jau seniau atsilankė "Darbininko" ofise ir štai kokią malonią naujieną pasakė: Atsidėjo paskolos \$20.

Ką jūs manote apie tai? Visi prieteliai katalikiškosios spandos privalo pripažinti šioms lietuvaitėms prakilumą, susipratimą ir su dėkingumu joms patinguoti. Prie prėgos reikia priminti, jog p-lė Majauskaitė pasižadėjo po dešimke kasmet dėti Lietuvos universitetui.

Trečia ataka.

Waterburiečiai morgičių atakuoja trečią kartą. Štai bombos:

Kazimieras Sakalauskas \$2. Po \$1: Antanas Šuopsis, Petras Norkevičius, Ona Sakalauskaitė, Klemensas Kuzma, Stasys Makuškas. Labu \$16.00. Sirdingą ačiū. Linkime jiems geriausiu pasekmę visuose jų gražuose veikimuose.

Nuodingų gasų ataka.

LDS. 15 kp. Harrison, N. J. padarė nuodingų gasų ataką prieš "Darbininko" morgičių.

Aukavo sekanti draugai: A. Gernlaitis \$1. Po 50c: A. Daunora, O. Benoniūnienė, J. Volikas, M. Kauklis, A. Volekas.

Po 25c: V. Semellunas, K. Nekraša, J. Jeriaška, J. Dubulis, K. Jonaitienė, J. Svirnelis.

Iš kasos paaukavo \$3. Viso \$3.00.

Broliai ir sesers Harrisoniečiai gerai pasirodė ir tariame nuosirdų ačiū.

Bomba iš Chicagos.

Iš didmiesčio Chicagos žvimbtejoje pūstėna bomba (\$2). Atsiuntė ypata labai didelio kuklumo. Čia galime pažymėti-tik inicialais, būtent E.

S. Svetini nežinomai, o mums žinomai geradarinagai, prieteliai ypatai tariame nuosirdų ačiū.

Broliai ir sesers katalikai, jog mūsų spauda yra svarbiausias mūsų daiktas.

W.S.S.

War savings Stamp issued by the United States Government.

Geriausias taupymo būdas. Patarinai lietuviams pirkti. Ženkliškai arba "THRIFT STAMPS" parsiaduoda po 25c, "WAE SAVING STAMPS" RUGSEJO mėnesyje parsiaduoda po \$4.20.

Jų galite gauti KRASOJE, BAKOJE, "DARBININKO" administracijos ofise ir pas kitus agentus.

OHIO L. D. S. APSKEIČIO VALDYBOS ADESAI.

PIRMINKAS — E. Stupickas, Box 945, Struthers, Ohio. VICE-PIRMINKAS — J. Jonuks, 2120 St. Clair ave., N. E. Cleveland, O. RASTININKAS — M. J. Simons, 1604 E. 31st St., Cleveland, Ohio. IZDININKAS — A. S. Valukas, 222 Alameda St., Dalton, Ohio. IZDO GLOBEJAS — P. Postus, 223 So. Main St., Akron, Ohio. ORGANIZATORIUS — A. S. Kulickas.

ANT PARDAVIMO darbinis automobilius (Ford).

Galima vežti vieną toną. Parankus huėrmėms arba kitokiems bizniam. Darytas 1917 m. Uždėngtu viršu, nauji tises ir tūbės. Galima /kreiptis diėnos laike nuo 7 val. ryto iki 5 val. vakaro. JONAS GALKIN, 18 Factory St., Hyde Park, Mass. (110)

Dabar yra daug

PIGIŲ NAMŲ FARMŲ BIZNIO.

Daugelis savininkų karė laiku privertėsi perduoda vieni pigiai ir mės patys nuo savęs patariam peratikrinti pas:

Lithuanian Agency, A. Ivaskavicius

315 BROADWAY, 80. BOSTON, MASS.

ir jis tamstoms aprodys pigių farmų, visokių bimių dykai. Naūdokitės gera proga, nes po karės bus du-ryk brangiau, negu dabar r jeigu patiks namas arba farma pirkti tai A. Ivaskavicius padarys visus taisyteisingai ir atsakančiai.

Naujos St. Šimkaus Dainos.

(2) — 1 Ant tėvelio dvaro ir 2 — Tykus buvo vakarėlis 35c.
 (3) — 1) Motulė mano, 2) Šeriau širgelį ir 3) Vai kad aš joiau ... 30c.
 — Saulutė tėdėjo (su piano pritarimu) ... 25c.
 — Vienas žodis ne žneka (su piano pritarimu) ... 45c.
 — Pankūtušėli Skrajūnėli (su piano pritarimu) ... 30c.
 Imant didesni skaitlių egzempliorių, duodame nemažą nuosimtį. Adresuokite:

XAVIER STRUMSKIS, 222 DUFFIELD ST., BROOKLYN, N. Y. (115)

JAMES M. KEYES

Atsiųskite prie manęs su visokiomis teismaliskais reikalais. Duodu pilnas informacijas kas-liek Sveicarij Valtijų įstatymu. Per keltolika metų esu prityręs ir turėjęs visokių reikalių su LIETUVIAIS, RUSAIS ir LENKAIS tose-muose Massachusetts valstijoje. Aš esu tokiam stovyje, kad galite manimi pilnai užtikėti. Visokius teismaliskais reikalav atlieku šioje valstijoje. Turin gerų prityrusių vertalių arba perkalbėtojų Lietuviai, rusai, lenkų ir latvių. Jeigu jūs norite turėti geras pasekmes ir išlaikyti proga, tai paveskite man. Telefonuokite, parašykite arba paskukite 850 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYES, Tel. No. Boston 212 or So. Boston 620. Jeigu vienas užtūts bank kita.

THE LITHUANIAN
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.
Subscription Rates:
Yearly \$3.00
Boston and suburbs \$4.00
6 months \$1.50
Foreign countries yearly \$4.25
"DARBININKAS"
448 W. Broadway, South Boston, Mass.

Nepaisykite paskalų.

TRUOTOMŲ BANKA VEIKIA TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Nėra abejonės, kad Amerikoje esama organizuotos propagandos. Jos tikslai aiškūs ir suprantami. Ji siekia valdžia nepasitikejimo pasėti, abejonių alijantų nuodindimą paskleisti, nušalinimą išpažinti, kvičdus sukelti, abelin draugiščių padėjimui ir karės programą nepasitenkinimą sukurti. Viso to galutinai tikslu yra Amerikos karėje išnašumų sumažinti, naminių fronto susilpninti.

Propaganda tarnauja partijai, religijai, skirtumai, tautiniai ir politiniai judėjimai, prieštarai, užsikirtimai ir visokios žmonių silpnybės. Jos agentais pirmiausia yra vokiečių apmokami agentai, vokiečių simpatizatoriai, bet taip-gi dangels nekaltų ir gerbtinų piliečių, kurie dėl savo įvairių įsitikinimų ir palinkimų vokiškosios propagandos tinklams papulsa.

Veltum tvirtinti, būk Amerikos Lietuviuos neveikia vokiškosios propagandos nuodai. Negalima manyti, kad kaizerio agentai praleistų nemenką agitacijai dirva, kokią Amerikos lietuvių grupė su teikia. Kad vokiečių prasimanymų ir pletkų nuodai lietuvių kūnui leidžiami, tai yra tikrovė, kuriai užginčyti negalima. Taip yra su kiekviena tautine grupe.

Sulietuvių vokiečių propaganda.

Kiekviena tautinė grupė turi savotiškų ypatybių. Intakai daryti į kiekvieną grupę reikia skirtingų priemonių, pritaikant prie tautos temperamento, tradicijų, intakos ir užjūrio ir tolygių apyvostų. Pritaikant, vokiečių tarp Amerikos lietuvių propaganda yra sulietuviata, ypatingai jiems pritaikinta.

Labiausia gal būt prasipalatinusi sulietuviotos vokiškos propagandos pavyzdžius yra lietuviams neutralės pozicijos antmetimas, neseniai net vien laikraštinių patekęs. Išgirsti tenka tvirtinant, kad lietuvių tauta yra neutralė, kad lietuviams reikia laikytis neutralės pozicijos. Tokios agitacijos tikslas aiškus: norima lietuvių abelnei, o Amerikos lietuvių ypačiai kariškajai būn slopinti, atšaldyti nuo visokių pastangų, kurios pasekmėn gam karės veikimui gelbėja. ar neatbūtinus yra. Ir kuomet neutralybės pagunda įsilieja sakini: "Kas mums, lietuviams, galvoj, kuri pusė karė laimės? Kad tik Lietuvai gerai būtų," aišku, kad per tokios dvasios skleidimą daug ko kaizeris atsiekti gali. To tikslams lietuvių karininkų dvasią nuslopinti, padaryti lietuvių nenorinčiais karinomenėn stoti, kovoti su Vokietijos militarizmu ir užgrobiti plėnais. Lietuvių masė tokie obalsiai padaro linkusią visokiems vokiečių prasimanymams klausyti, lietuviuos nebeįtikimais doro.

Lyg kiek tas lietuviams neutralybės piršimas yra nenuosekliu ir pajauktinu, rodo Amerikos lietuvių jūhimo tiksliniai Amerikos armijoje, lietuvių saunus dalyvavimas Laisvės Paskolose, Raudonojo Kryžiaus rinkliavose, dabartinės pastangos priede sudaryti Lietuvių Armijos pulkus ir kitokie darbai, Amerikos lietuvių ištikimybę rodatieji. Pati Lietuva, nors beįkildė, vėda kovą su Vokietijos užgrobitu morais tokiomis priemonėmis, kokios jos galėję randasi. Lietuvių supranta, kad karė eina už visų tautų laisvę, tai-gi ir Lietuvos. Amerikoje lietuvių visatoje yra ištikimi Amerikos idealams, kuriuos savais pripažįsta. Užjūrį jie nėra, ne būti "neutraliais" negali, vokiečiams ginklu Lietuvą paglamžus. Šnekos apie lietuvių neutralumą tegali būti

vokiečių ar jų palaikėjų prasimanymai, tiksliai šitiekis suklaidinti.

Pasakos apie alijantų nenuodindumą.

Paskalos nešioja, joms tiki kaip jau pavyzdžiai žmonės. Užtenka kam nors koki dalyką pasakoti, kiti, jau trodžias apie tai kina, ketvirtam pasakojas, o visi rykiu su nuolat bedidėjandis pasakorių armija ką tik pasiekia apeliuokėj su tuo supažindina. Kuomet visi apie ką nors šneka, daugelis yra linkę tam patikėti, kadangi "visi taip sako."

Tokiosios tai kelias vokiškoji propaganda prie žmonių prieina. Užteko Vokietijai pasakelbi, kad alijantai nenuoširdūs, kad jų paskelbtas karavimo principas už mažųjų tautų laisvę yra milžiniška apgaule, kaip tai pasigavo vokiečių simpatizatoriai, atpasakoją ką tik susitikdami, o tie-gi saviškiems ir taip toliau.

Apie alijantų nenuoširdumą pasakos ir lietuviuos pasiekė. Vienok kaip reikėjo alijantų nenuoširdumą pavyzdžiais parodyti, vokiškoji propagandistai susirūpinta. Negalėdamos savo žodžių konkrečiais faktais paremti, jis patį alijantais išsiluosuoti besistengiančių tautų neišvardijimą norėjo išaiškinti kaip alijantų blogos valios ženklą. Lyg kiek tas progermaniški protavimo pavyzdys nevykusiu yra, daugelis nuotikių rodo. Kuomet alijantų valstybininkams tekdavo progos ar apie vienos ar kitos tautos reikalus kalbėti, jie visuomet toms tautoms simpatizavo reikė. Taip Prezidentas Wilsonas gegužio mėnesį Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijai išreiškė savo užuojautos lietuvių tautos pastangoms likti nepriklausoma. Senatorių Lodge aiškiai už Lietuvos nepriklausomybę išsireiškė, kaip paliūdija "Congressional Record" už 29 rugpjūčio dieną, 1918, neminint pirmiau jo išskaitintu tautų.

Faktu yra, kad alijantų valstybininkai niekad neišsireiškė už kurios nors tautos pavergimą, bet visuomet jų laisvę skelbė. Jie dangėlio tautų išsiluosuoti pastangas paremė, kaip tai rodo jų santikiai su belgais, serbais, rusais, čekais-slovakais, lenkais, jugoslavais ir kitomis tautomis. Alijantų valstybės nesiranda tokių dokumentų, kaip kad kaizeris ir Vokietija pagaminio, Lietuvai Vokietijos skolių dalį įvairias sutartis antmetant, kad tuo būdu Lietuvą išnaudotų.

Kuomet progermanistui reikia ką nors pavyzdžių pastatyti, tuomet tai jis pajunta, kad faktai ir darbai, o ne žodžiai prieš jį kalba.

Pasakos apie svetimaudžių skriaudas armijoje.

Su paskalomis ta bėda, kad joms tikima, nežiūrint, kad jos būtų absurdiškos, faktams prieštarauti. Kuomet pasnabždoms, po sekretu, kad ir viešu, kas nors pasakoma, ko klausytojas tuojau patikrinti negali, jis tikės paskalos teisingumui. Kad ir nepatikės, tai mažiausia abejonė, klapsinėjis pas nieko apie tai nežinančius ir tuo būdu neteisingas žinias platins.

Pavyzdžiui, "iš kur tai pasisklido gandas, kad lietuviai, lygiai kaip kiti svetimaudžiai, Suvienuytų Valstijų kariuomenę nežįskaudžiamai yra, kad jie visomis progomis naudotis negali, kad juos tyčia statoma ir nešvarius ir sunkius darbus. Iš kur toji paskala paėjo, sunku suprasti. Gana to, kad ji pasisklido ir kad ji yra viena iš tų melagysčių, ką progermanams taip patinka. Jos nėra kuo pamatuoti. Jai užginčyti tiksliniai lietuvių karininkų armijoje ir pati liogika. Vienok toji paskala vaikščioja, ir tiki daugelis tų, kurie datu lyko neįvyrė, o tik nuo kitų

girdėjo.

Tokios paskalos tikslas išsivardinti nesidūkti ir kitus paskinti, o ypač pasakorių sudrausti. Ištikimiams piliečiams atsiminti reikia, kad jie yra tose fronto pozicijose, kuriose vokiečiai melais apšauda ir vokiškos propagandos nuodais naikina. Civilę drąsą reikia priešui priparodyti, kad jis čia taip-pat prakšė, lygiai kaip jis karės fronte pralaimi. Visu gi laikų pravartu atminti, kad pergalei neatbūtinai yra šalies pasitikejimas, ramybė, kad pergalei dikčiai kludys vokiškais melais suvadžiota šalis, ant kurios karininkai atsiremia.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

NAUJOJI LIGA.

Išeinu ant Broadway ir susitinku Patribočių Švilpą, kuris raudoną kaklaryšį pasirišęs, raudoną gvardiką išsimeigęs, raudonas panėkas užsitraukęs, kad neria, tai neria, kaip vėžys: Aš jam tuojau kapt už rankovės ir sulaukiau.

Kur dabar bėgi, kaip nelabasis girtuoklis dūšią praradęs, nei gerą dieną nesakai. Švilpa perbalusis akis kaip kukulius išvertė, išsižiojo, raudoną liežuvį iškišo, i mane tik-tai dėt-dėt, žvilgt-žvilgt, sugiedo, atsiduso ir atlygo.

Kad tave raudonoji kvadraba pagautų, taip išgašdinai; maniau kad jau naujoji liga ištikrųjų mane nutvėpė.

Tai tu nuo tos ligos taip kulnis pasipustęs ir kelmes atstraitojęs bėgi.

Žinoma, kad nuo ligos. Juk matai liga visus mokytus pirmiaus pjauna.

Tai ir tu save prie mokyty prisiskaitai?

Keturi daktarai mirė, penkiolika serga.

Aš tą žinau, bet ką-gi tu savo mokslu gali prie daktarų lygyties.

Aš esu specialistas apskaitliavime socialistų karščio ir tarpe progresyvių atšlymėn, jės laisvos mėlės platinime, aš... aš... na juk tu žinai kas aš?

U-gi Patribočių Švilpa.

Tegul sau būsiu ir Švilpa, bet tu su manim nešvilpausi.

Ir nuėjo, o aš manau sau: tai mat socialistėlo gabalas ir jis save prie mokyty prisiskaito.

Perein skersai gatvės ir susitinku gerą dar iš Džikijos pažįstamą Ridžiką Bacvinaicį.

Labas.

Kas gero girdėt, kur skubini.

Nieko gero, niekur kamparo negaunu ir gana.

Kam tau jo reikia?

Matai broliukas, prirodo ne seni žmonės man jaunam mergele. Apsivedžiau, o dabar bijausi, kad nepasmirtų, tai sako reikia cesnakų su kamparu parišę po mazgiukais, tai pagelbės.

Tai kodėl neini pas Sidlanską?

Ky tu pas jį eisi, kad jį-sai pirma kitų pradėj sirko.

Jeigu jau Sidlanskas serga ir visas jo drugštis jam negelbsti, tai tavo cesnakus su kamparais nors pasiristumei ne tik po mazgiukais, bet ir po pačia nosia ir tai nieko negelbės.

Gelbės kad ir negelbės, bet taip susiėmęs rankas negi sėdėsi ir lauksi kol liga kaip kokia ragana ateis.

Mano nuomone tik ligos nereikia bijot, gerai išsimiegot, gerai pavalgyt, čystai užsilaikyt, gerai kambarys išsivėdyt, jeigu kam laikas ir progą leidžia, ant saulutės pabūti, jos spinduliais pasinaudoti o svarbiausia, tai stengtis būti visuomet linksmam — niekuomet nesirgti.

— Gerai, tai ir aš taip padarysiu. Bet visai rimti žmo-

niai turėtų būti ant sąrgybos, suvadžioti nesidūkti ir kitus paskinti, o ypač pasakorių sudrausti. Ištikimiams piliečiams atsiminti reikia, kad jie yra tose fronto pozicijose, kuriose vokiečiai melais apšauda ir vokiškos propagandos nuodais naikina. Civilę drąsą reikia priešui priparodyti, kad jis čia taip-pat prakšė, lygiai kaip jis karės fronte pralaimi. Visu gi laikų pravartu atminti, kad pergalei neatbūtinai yra šalies pasitikejimas, ramybė, kad pergalei dikčiai kludys vokiškais melais suvadžiota šalis, ant kurios karininkai atsiremia.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

Te lietuvių nesuvadžiota, jų nuomonių nesuteršia vokiškosios propagandos nuodai. Pasaulio, tai-gi ir lietuvių, graži ateitis Vokietijos militarių viešpatijų nugalėjimu remiasi.

VALIO! VALIO! Jums "TAUTIEČIAI!"

Tie "tautiečiai" manžagieji, Progresyviai, pašangieji. Kaip jie mokslą aukštai atato, Kad net vaikai jau tą mato.

Mok' jie protu mandravoti, I krikščionis akersaktio. Labiausia gria tamsų Moky, Negu Sorė savo Iokų.

Mickaus dvasios prisigėrę, Ir gūžtelės susivėrę, Bobų kuopą susidėjo, Net viens vyras subobėjo.

"Sandara" keleivinė, Tikrai bobų darbininkė. Ji pėdoms "Keleivio" seką, Apie Moky meiliai šneka.

Visos bobos susitarę, Gria Moky geradari. "Dirva", "Sandara", "Te-lyvynė"

Tas "Amerikos Litvinas" Anų bobų kapucinas. Neį navatna pastebėti, Kuomet vyras im' bobėti.

Progresyviai stebūkingi, Jie darbuose sumaningi, Seną tvarką vėrdia, griaua, Naujos geigti nepaliau.

Jie nemėgsta mokslo seno, Kurį Kristus atgavono. Metų tūkstančiai praėjo, Senas mokslas įkiriėjo.

Pažangieji karšto kraujo, Susirado mokslo naujo. Metų tūkstančiai praėjo, Visa burną girt pradėjo.

Mieksu doras ir teisingas Ir pamokslė iškalbingas, Moka kunigus koltoti, Ir skatiką išviloti.

Agitatorių priviso, Bobos keturiuos išviso, Vienas vyras prisidėjo, Žymiai Mieksu pragarsėjo.

Visoms gatvėms ejo, užė I pasainytą kirkuvę. Mieksaus akys net prašvito, Penki kirkėn įsirito.

Kaip susaidė uždėnavo, Kelius mulkius Mieksus gavo. Jei tik dės po dešimtuką, Susirinks iš dolerukų.

Iš tiek mulkių biznis menkas, Net Mickutis laužo rankas, Nes vienos tik dolerinės, Neužtenka ant degtinės.

Tai, brolyčiai, yra tiesa, Kad "tautiečiai" mato šviesa. Jie apžvalgo visur greitai, Kirkės "sainas" susiskaito.

Ir prie sainų mokslo reikia, Norkus Porkus prie jų veikia. Mickaus raidės ne ant juoko Išraiptytos lyg apuko.

Tai vis progresas tą daro, Jų akis plačiai atdaro. Jų svajonė nuolatina, Palaikyti tik mieckine.

Su Miodu išvien jie veikia, Mockui kredita teikia. Mat jų Mockus geradėjas, Nelabųjų pardavėjas.

Taip-gi šie neatsiliko Nuo raudono ciciuko. Bėga smarkumu jie vėjo, Net ant kulnies mint pradėjo.

O "Keleivis" plačiąvėžis "Sandaros" link atsigrižęs, Tą nuotaką jis savo Saldžiai, meliai pabučiavo.

Jam patinka kas jį seka, Džanbambizmo jojo šneka. Užtai prielankus kirkūzei, Nes jį gria kunigužiai.

Valio! Valio! jums, "tautiečiai," Ir mieckiniai sufragiečiai. Remkit kirkę savo Mickaus, Palaikyt mučią Iokaus.

Jūs krikščionių neatbokit, Mickaus giesmę vien giedokit. Gi Mickutis it tas voras, Piną tinklus apie tvoras.

Tad atmintkite, broliukai, Nors ir esate mieckukai, Kad jums skverno nepriverty, Tame tinkle nepakartų.

Dulkė.

Skleiskime žmonėse nuomonę, kad katalikams yra didelė gėda skaityti laikraštius, remiančius ir ugdinančius tautos tikėjimą ir moralę.

PALYGINKIME SAVE SU KITAI.

Mes gerai pamename, kaip Amerikos vyriausybė rūpinosi būti neutralė, kuomet ištiko europinė karė. Gerai pamename, kaip prez. Wilson taktin-gai elgėsi, kad tik atitolinti karę nuo Amerikos.

Iki pat karės paskelbimo Amerika nebuvo darius jokių karinių prisirengimų. Ap-skritai Amerikos valdžia ir visuomenė mylėjo taiką, baisesi kare. Nerūpėjo Amerikai ir dabar jai nerūpi jokie užgrobinai, pasipelnimai per karę. Amerika buvo taikos šalis. Prez. Wilson buvo taikos apaštalas.

Bet štai jau antri metai, kaip Amerika karėje ir su didžiausiu pasiryžimu ją veda.

Atsimenant, kad Amerika buvo taiką mylinti šalis ir dabar matant ją karėje be pripardinėjimų turime pripažinti, jog labai svarbios priežastys ją ištūmė karėn ir ji griebėsi ginklo. Amerika virto karin-ga šalis.

Taip.

Lietuviai, pažūrėkime dabar į save. Mes ir-gi esame ramūs, myli taiką. Karės nenorime, kaip didžios nelaimės. Bet mums rūpi gintinė. Sa-komės jai myli, tuli iš mūs no-rės jon grįžti, o visi norime ją išvysti neprigulminga. Bet ne-prigulmybė reikia iškarinti, sako negalėsime išreikalauti.

Ta tauta, kuri pagatvą kardu ginti savo žemę ir feises, tegali užsipelnyti neprigulmybės. Šis tai didžiausias tautos išmėginimas. Jei kuri tauta atsiskals ginklu ginti savo ša-lį, tai karinesnieji kaimynai ją užkariaus, pavergs ir vers ją lieti savo kraują už paver-gėjų reikalus.

Taip dedasi pasaulyje, ar tas mums patinka ar ne.

Diena po dienos Didė Samas pūsa mus organizuoti savo armiją. Koks bus mūsų atsi-liepinas į tą pūsimą? Jei neatilsime, tai parodysime neuzsipelną neprigulmybės, nes nesame pagatavi ginklu kovoti už gintinės neprigulmybės, gi visos didžiosios, vi-sos neprigulmingosios tautos pagatavos tą daryti.

Ar galėsime sukelti savyje didžiausią pasiantojimą ir di-didvyriškumą, kad imtis gink-lo ir stoti karėn už gintinę? Ar galėsime persimainyti iš ramių į karingus, taip kaip amerikoi-nai?

KAIP ATLIKOME LENG-VESNIUS DARBUS.

Žmogus negali padaryti di-desnio pasiaukojimo, kaip pa-aukoti savo gyvastį. Dabar milijonai žmonių pasaukti-tą padaryti. Je ta daro. O ką mes likusieji darome? Ar dau-gelis prisiminę tuos begalinius pasiaukojimus ir atsiminę Lie-tuvos vargus ir reikalus pasi-rižta atlikti daugiau, negu lig-siol?

Likusiųjų pasiaukojimas ir darbas dėl Lietuvos reikalų yra gera miera Tautos Fondas. Per ketvertą metų pusė mili-

jono lietuvių sudėjo \$150.000. Spūdėjo tiek per tuos metus, kuriuose darbai ejo geriausia, kuomet algos buvo augščian-sios. Tai matome save, kaip vėldrodyje. Daleiskime, kad uždarbiaujančių lietuvių yra tik 300.000. Tai-gi per ketu-ris metus dėjome į Tautos Fon-dą po 50 centų! Kas gali su-silyginti su Amerikos lietuvių pasiaukojimu? Kas gali mums užmesti, kad baisiausioje savo gintinės nelaimėje ir pavojin-giausioje kovoje už jos nepri-gulmybę, mes neatlikome savo užduoties.

Taip, broliai lietuviai ame-rikiečiai, užsipelnytume didelės padėkos nuo savo varguose skęstančių viengendžių, likusių gintinėje.

AMERIKA PRIVERSTA KARIAUTI.

(Išleista Mass. Valstijos Imi-gracijos Biuro, State House, Boston, Mass.)

Vokietija privertė mus stoti karėn nuskandindama didelį pasiažierinį laivą "Lusitania" ir "Sussex" ir nuskandindama šimtus žmonių — vyrų, mo-terų ir vaikų; nuskandindama mūsų pirklybinius laivus at-viro jūroje, ir nuskandindama ir i šmotos sudraskydama mūsų taikius piliečius vari-sius legalius biznius.

Kuomet Amerika pareikalavo, kad Vokietija liautės va-rius savo barbariškus darbus jūrose, tai ji atsakė, jog jei mūsų laivai neplaunks paskirtu laikui ir paskirtais keliais ir nebus numaleuoti sulyg jos pa-liepinų, tai ji juos skandys. Jokia laisva tauta negalėjo ge-ruoju pasiduoti tokiam padik-tavimui.

Vokietija privertė mus ka-riauti savo barbariškais užmu-sėjimais tūkstančių beginklių vyrų, moterų ir vaikų Bel-gijoje, Francijoje, Lenkijoje, Lie-tuvoje; išnaudojimu — baiesni-ny, negu mirtis — moterų, nesvietišku grovimu bažny-čių, ligoninių, knygynų, na-mų, farmų, sodų ant šimtų tūkstančių ketvirtinųjų mylių užimty žemių. Visame tame Vokietija pamiekinio Dievo ir žmonių įstatymus ir tuomi prarado pagarbą viso pasaui.

Lietuva dabar yra Vokietijos jėgų užgrobita. Kol vokie-čių jėgos laiko užamę Lietuvą, tol ten negali būti lietuvių tautinio kilimo.

Jokia tauta su idealais teisy-bės ir tiesos negali pro pirštus žiūrėti į vokiečių brutališką kariavimą. Vokietija mus pri-vertė kariauti, nes jei mes ne-būtume stoje karėn, tai būtu-me netekę savęs pagarbos, sa-vo neprigulmybės kaipo tau-tos ir mūsų tauta būtų netekus savo laisvės.

Amerika turi laimėti karę, kad mes ir mūsų vaikai išlik-tų laisvi.

Aukokite i Tautos Fondą.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

NEWARK, N. J.

Nors jau seniau buvau biakutis parašęs, apie Centra Newarko Lietuvių R. Katalikų, kuris tuomet dar tebesitvarkė. Dabar jau galiu pasakyti, Centras Lietuvių Katalikų jau sutvarkęs ir kaip rodo, turės geras pasekmes Newarko katalikų gyvenime.

Pradžią, kad sujungti visas vietas kat. dr. jas ir kuopas, pėjo 18 LDS. 14-tos kuopos, kuri dar sausio mėn. nutarė atskirti i visas katalikiškas dr. jas ir kuopas, kad jos pasiskirtų po tris atstovus del pasitarimo, kaip ir ant tokių pamatų būtų galima katalikams sueti i vienybę.

Kovo mėnesį įvyko pirmas atstovų susirinkimas ir pradėtas organizavimo darbas. Iki geg. mėnesio, buvo jau sutvarkyta konstitucija ir priimta, (nors ji dar rankraštyje) leidžiama per visas draugijas ir kuopas, kad tos ant savo susirinkimų perskaitytų ir patvirtintų savo atstovus i Centrą ant viso meto išduodant mandatus. O tos, kurios nesutiks su Centro konstitucija, tai kad nurodytų kas joms netinka, ir jei būtų galima, kad atstovai pataisytų.

Priėmė be jokių pataisymų ir įstojo i Centrą Newarko L. R. Kat. šios pašalpinės dr. jos: Šv. Jurgio su 300 narių, šv. Juozapo su 150 narių, šv. Uršulės su 125 narėmis, šv. Rožančiaus su 300 suvių narių, šv. Kazimiero Kareivių su 300 narių ir šv. Vincento Apaupo labdarinčių idėjine.

Kuopos: LDS, 14-toji su 100 narių, Liet. Vyčių 29 kuopa su 100 nar., Susiv. L. R. K. A. 36 kuopa su 110 narių, Pilniųjų Blaivininkų 3-čia kuopa su 40 narių, L. R. K. Moterų Sąjungos 11-ta kuopa su 30 narių, Tautos Fondo 1-mas skyrius su 250 narių, Šv. Cecilijos ir Vyčių chorai.

Atsisakė pristot prie Centro šv. Mykolo dr. ja; iš jos mažai Centras ir tikėjos, nes ši tik vardą katalikišką nešioja, bet pildymą katalikiškų pareigų jau senai atmetusi.

Atsisakė ir šv. Petro ir Povilo dr. ja; ta grynai katalikiška, bet joje yra pora tautininkų „katalikų“, kurių protams jokių myterių nereikia ir dar pats pirmininkas, iš kurio kilsenės „Keleivio“ galva kyšo; tai jų pastangomis didžiūna katalikų davęs sau akis apdumti. Tautiškieji „katalikai“ žinojo ką daro: kaip tik katalikai pradėjo organizuotis, tai mūsų tautininkai suėjo, nei jokių atstovų nekvieta, 6-mė ir sutvėrė Newarko Lietuvių Tarybą. Ir tiek jų daug suėjo, kad visi papuolė i valdybą, nė vieno neliko liūso; ir šiandien, tas draugijas, kurios neprisidėjo prie Centro, jau jie skaito kad jos prie jų Tarybos priguli; nors tuli šv. Petro ir Povilo dr. jos nariai pasakė: „Jei neprisidėjome prie Centro, tai jau prie laisvamanių nesidėsime.“ Bet ar tai yra reikalas kad prisidėti; tautiečiai pasakė kad jie prie jų priguli ir gana, tai ko dar daugiau reikia!

Norėjo tautiečiai ir kitas dr. jas nuo Centro nubaidyti, ypač šv. Jurgio dr. ja; tulas p. M. T. .ka dėjo visas pastangas ir gazdino, būk Centras tuomet valdysias visas draugijas, ir reikėsia pildyti visokios Centro užmačios ir tt. ir tt. Nors atsirado keletas jam pritariantių, žinoma, su tokia pat dvasia, bet nieko negelbėjo.

Nepavydėtina, lai tautininkai organizuotaisi, nes jie čion visuomenės visai neturi, ir sumukę, bet kam lysti i katalikiškas dr. jas ir jas nuo vienišios atitraukti? Čion randesi keletas taip vadinamų tautiškių draugijų, lai jie jas visas prie savęs sutraukia ir nereikės tada i svetimą „daržą“ įlindus bandyti viską išžaknyti iškrat. Tai-gi, lai ban-

do jas iš socialistų žiaurių nagų išplėsti, tai dar ir mes katalikai jums padėsime.

Centras Newarko Liet. R. Katalikų turi labai gražias mintis savo konstitucijoje, k. t.: bendras veikimas visų katalikų ir kuopų, platinimas krikščioniškos demokratijos idėjų, doros, apšvietos ir tt. ir su Dievo pagelba Centras prie to žengia.

Rugsėjo 15 d. Centras parėngė prakalbą ir kalbėjo apie Centro valdybos trumpų pasisakymų apie Centro pradžią, p. L. Šimutis „Garso“ redaktorius.

Pirmiausia trumpai atkreipęs katalikų dėmesį i savus reikalus, perskaito labai gražų referatą apie krikščioniškąją demokratiją, kuris matyt buvo semtas iš popiežiaus Leono XIII „Rerum Novarum.“ Ir toliaus labai aiškiai išrodinėjo daug klaidų kurias katalikai padaro su savo nesupratimu, per neskaitymą katalikiškų raštų ir tt.

Prie pabaigos savo pirmos kalbos ragino karštai prie pa-nylėjimo savo tėvynės ir šelpimo jos.

Antrojo savo kalboj nurodinėjo reikalingumą Lietuviskų Legijonų ir reikalą pasišvesti del savo tėvynės Lietuvos, reikalui esant ir galvas padėti. Žmonių ir prakalbą susirinko pilna svetainė ir ramiai išsilaikė, išėmus mažųjų tulas „daines“. Buvo ir kolekta Centro naudai ir surinkta apie 21 dol.

Prakalbos atsidarė su Lietuvos himnu ir užsibaigė su Star Spangle Banner ir Liet. himnais, kuriuos išpildė šv. Cecilijos ir L. Vyčių chorai, vadovaujant p. A. Radzevičiui. (Būk Cieličiai nėje giedot prie Vyčių už ką tai).

Centras dabar rengiasi išvirti puikią vakarienę ant 3 d. lapkr., kuri bus viena iš parinktųjų, o programos busias dar pulkesnis; tikietas rodo tik po doleriuką ypatai. Kad taip tai ir aš.

V. Jurkas.

WATERBURY, CONN.

Puikus vakaras.

22 d. rugsėjo L. Vyčių 7 kp. atidarė rudeninį sezoną surengdami didelį margumynų vakarą.

Buvo lošta visokie vaidinimai po vadovystę vietinio vargonininko J. V. Kovo. Pirmiausia choras sudainavo Star Spangled Banner, Lietuvos himną ir „Tegyvuvoja tauta.“ Po tam buvo svečių pasveikinimas. Taip-gi merginų ir vyrų choras sudainavo keletą dainelių.

Toliaus sekė jaunųjų, būsiaciujų lietuvių kareivių mėginimai. Puikiai pasirodė savo įvairiais miklumo, pasirodymais.

Po tam jaunesniųjų artistų suleisto vaizdelis iš gyvenimo „Gėles ant tėvo kapo.“ Visos savo roles gerai atliko.

Dar sekė keleta komedijų. Kaip tai: „Atlyginimas be nuotrupų“ labai juokingas dialogas ir gerai atliko.

Merginos atliko komediją „Be vyrų“, moterys pradėjo vyriškus darbus mokintis, pasirodė kokios jos yra patrijotės. Ši komedija buvo sutaisyta su dainomis; viskas gerai nusisekė, ypač solistės gerai dainavo.

Vyrai ir-gi atliko juokingą komediją, „Be moterų;“ labai gerai atliko savo roles.

Ant pabaigos buvo suleista „Dangus brangus.“ Šis pastarasis veiklas nemažai žmonių prijuokino.

Tarpe vaidinimų buvo deklamacijų, dainų ir kitokių margumynų.

Žmonių prisirinko pilna svetainė ir visi išsiskirstė linkmi i savo gūsteles.

Vyčiai dar žada dangian tokių linkmių vakarų surengti šią žiemą. Vakarų Malvynė.

DU BOIS, PA.

Rugsėjo 1 d. vietinėje Lietuvių Svetainėje buvo visai netikėtos bet labai malonios ir interesingos prakalbos. 7:30 val. vakare, kaip buvo pranešta bažnyčioj, i viršminėtą svetainę suplaukė gražus būrelis lietuvių ir tuoj pasirodė ant scenos mūsų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas, pasiikino to vakaro tikslą. Po tam plečėsuojant Lietuvos ir Amerikos vėliavoms, vietinis L. Vyčių Choras įtuningai užtraukė Lietuvos ir Amerikos himnus. Paskui prasidėjo prakalbos. Kalbėjo kun. M. J. Urbonas, kuris tik-ką buvo sugrįžęs iš lietuvių dūdžinių organizacijų seimų laikytų Baltimorėje ir Clevelande. Visų pirmausiais gerb. kalbėtojas puikiai nupiešė savo išpuodžius išsineštus iš viršminėtų seimų. Išpuodžiai buvo labai gražūs ir dideli malonūs. Klausytojai labai gėrėjosi iš tokių išpuodžių o dar labiau iš tų seimų džiuginančiais sutartiniais ir dideliais toliaus labai aiškiai išrodinėjo daug klaidų kurias katalikai padaro su savo nesupratimu, per neskaitymą katalikiškų raštų ir tt.

Prie pabaigos savo pirmos kalbos ragino karštai prie pa-nylėjimo savo tėvynės ir šelpimo jos.

Antrojo savo kalboj nurodinėjo reikalingumą Lietuviskų Legijonų ir reikalą pasišvesti del savo tėvynės Lietuvos, reikalui esant ir galvas padėti. Žmonių ir prakalbą susirinko pilna svetainė ir ramiai išsilaikė, išėmus mažųjų tulas „daines“. Buvo ir kolekta Centro naudai ir surinkta apie 21 dol.

Prakalbos atsidarė su Lietuvos himnu ir užsibaigė su Star Spangle Banner ir Liet. himnais, kuriuos išpildė šv. Cecilijos ir L. Vyčių chorai, vadovaujant p. A. Radzevičiui. (Būk Cieličiai nėje giedot prie Vyčių už ką tai).

Centras dabar rengiasi išvirti puikią vakarienę ant 3 d. lapkr., kuri bus viena iš parinktųjų, o programos busias dar pulkesnis; tikietas rodo tik po doleriuką ypatai. Kad taip tai ir aš.

V. Jurkas.

BINGHAMTON, N. Y.

„Labai nadingos“ prakalbos

Prakalbos po šiuo antgalviu ataubuvo 20 d. rugsėjo 1918 m. Lietuvių Svetainėje, buvo surengtos vietinės socialistų kuopos ir buvo nadingos tik kalbėtojo kikienei, Kalbėjo „gabus kalbėtojas, Indianos valstijos Valparaiso Universiteto (pradinės mokyklos skyriaus) komercijos studentas ir lietuvių kalbos mokytojas dng. A. Bimbos.“

Žinoma kaip kalbėtojas taip ir jo prakalbos be jokios vertės. Išpasakojo, kad žmonės yra labai varginami kapitalistų, kad visai mažą užmokestį gauna ir todėl turi savo kiną skriausti ir sumazinti savo amžių, nei negali pavalgyti užtektinai. Sakė, kad pagal gamtos žmogus turėtų gyventi 150 metų. Bet dabar cieliškutis sulaukęs 25 metų, yra susirgęs ir išbačęs. Nėra iš ko stebėtis, nes cieliškutis sumazina savo gyvenimą vartodami daug svaiginančių gėrimų, lošdami kazino ir iš pinigų per naktis, ir užsikrėsdami visokiomis ligomis praktikuodami sotiškumą. Todėl nėra ko stebėtis, kad mūsų cieliškutis, ne-lyti, visus užganėdino ir padarė gražų įspūdį, užsibaigė

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Vakaras, kuris galima sa-

siųsiu ir žaizdus kibi-

Prakalbos po šiuo antgalviu ataubuvo 20 d. rugsėjo 1918 m. Lietuvių Svetainėje, buvo surengtos vietinės socialistų kuopos ir buvo nadingos tik kalbėtojo kikienei, Kalbėjo „gabus kalbėtojas, Indianos valstijos Valparaiso Universiteto (pradinės mokyklos skyriaus) komercijos studentas ir lietuvių kalbos mokytojas dng. A. Bimbos.“

Žinoma kaip kalbėtojas taip ir jo prakalbos be jokios vertės. Išpasakojo, kad žmonės yra labai varginami kapitalistų, kad visai mažą užmokestį gauna ir todėl turi savo kiną skriausti ir sumazinti savo amžių, nei negali pavalgyti užtektinai. Sakė, kad pagal gamtos žmogus turėtų gyventi 150 metų. Bet dabar cieliškutis sulaukęs 25 metų, yra susirgęs ir išbačęs. Nėra iš ko stebėtis, nes cieliškutis sumazina savo gyvenimą vartodami daug svaiginančių gėrimų, lošdami kazino ir iš pinigų per naktis, ir užsikrėsdami visokiomis ligomis praktikuodami sotiškumą. Todėl nėra ko stebėtis, kad mūsų cieliškutis, ne-lyti, visus užganėdino ir padarė gražų įspūdį, užsibaigė

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Vakaras, kuris galima sa-

siųsiu ir žaizdus kibi-

Prakalbos po šiuo antgalviu ataubuvo 20 d. rugsėjo 1918 m. Lietuvių Svetainėje, buvo surengtos vietinės socialistų kuopos ir buvo nadingos tik kalbėtojo kikienei, Kalbėjo „gabus kalbėtojas, Indianos valstijos Valparaiso Universiteto (pradinės mokyklos skyriaus) komercijos studentas ir lietuvių kalbos mokytojas dng. A. Bimbos.“

Žinoma kaip kalbėtojas taip ir jo prakalbos be jokios vertės. Išpasakojo, kad žmonės yra labai varginami kapitalistų, kad visai mažą užmokestį gauna ir todėl turi savo kiną skriausti ir sumazinti savo amžių, nei negali pavalgyti užtektinai. Sakė, kad pagal gamtos žmogus turėtų gyventi 150 metų. Bet dabar cieliškutis sulaukęs 25 metų, yra susirgęs ir išbačęs. Nėra iš ko stebėtis, nes cieliškutis sumazina savo gyvenimą vartodami daug svaiginančių gėrimų, lošdami kazino ir iš pinigų per naktis, ir užsikrėsdami visokiomis ligomis praktikuodami sotiškumą. Todėl nėra ko stebėtis, kad mūsų cieliškutis, ne-lyti, visus užganėdino ir padarė gražų įspūdį, užsibaigė

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Vakaras, kuris galima sa-

siųsiu ir žaizdus kibi-

Prakalbos po šiuo antgalviu ataubuvo 20 d. rugsėjo 1918 m. Lietuvių Svetainėje, buvo surengtos vietinės socialistų kuopos ir buvo nadingos tik kalbėtojo kikienei, Kalbėjo „gabus kalbėtojas, Indianos valstijos Valparaiso Universiteto (pradinės mokyklos skyriaus) komercijos studentas ir lietuvių kalbos mokytojas dng. A. Bimbos.“

Žinoma kaip kalbėtojas taip ir jo prakalbos be jokios vertės. Išpasakojo, kad žmonės yra labai varginami kapitalistų, kad visai mažą užmokestį gauna ir todėl turi savo kiną skriausti ir sumazinti savo amžių, nei negali pavalgyti užtektinai. Sakė, kad pagal gamtos žmogus turėtų gyventi 150 metų. Bet dabar cieliškutis sulaukęs 25 metų, yra susirgęs ir išbačęs. Nėra iš ko stebėtis, nes cieliškutis sumazina savo gyvenimą vartodami daug svaiginančių gėrimų, lošdami kazino ir iš pinigų per naktis, ir užsikrėsdami visokiomis ligomis praktikuodami sotiškumą. Todėl nėra ko stebėtis, kad mūsų cieliškutis, ne-lyti, visus užganėdino ir padarė gražų įspūdį, užsibaigė

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Beje, vietiniai 86 kp. Vyčiai nemažai pradžiugo, kada išgirdo, jog jų gerb. klebonas kun. M. J. Urbonas tapo išrinktas Lietuvos Vyčių Organizacijos Dvasišku Vadovu. Nemažai džiaugsmo pridavė taip-gi Moterų Sąj. 37 kp. narėms sužinojimas kad mūsų gerb. klebonas paliko išrinktas ir Moterų Sąjungos dvasišku vadovu.

Vakaras, kuris galima sa-

(133)

Rukote daug

Jeigu taip, tai žinokite, kad i traukiate i save lengvai daugybę nikotinos, apsiireiškiančiomis bledingomis del sveikatos.

Tie nuodai pirmiausia įeina i pilvą, paskum i kraują ir gula ant širdies.

Jūs galite apsaugoti tą, jeigu nustatysite savo pilvą natūrališkam priemonėm. O tas labai lengvai pasiekiamas, jeigu tik pirm gulsiat paimsite 3 saldinius Partola, išvalytą kraują ir pilvą. Jos yra skanios, visuomet šviežios ir veikia greitai ir lengvai. Galima gauti Aptiekoje Partosa.

APTEKA PARTOSA
1800 — 2nd Ave., Dep. L. 3,
New York.

GELBEK!

Kova Ketvirtosios Laisvės Paskolos bus išstatyta antpardavimo Rugsėjo 28 d. — Spalio 19.

Tai bus už daug didesnę sumą negu buvusios paskolos ir turės būti parduota i labai trumpą laiką.

Pinigai reikalingi patvirtinimui pergales jau išloštos pristatant daugiau vyrų, daugiau laivų, daugiau amunicijos, daugiau aeroplanų, daugiau maisto.

Nepadaryk klaidos. Pinigai būtinai reikalingi. Amerikos žmonės turi ir išloš šią karę prieš tą nesvarią tautą kovotojų kokių pasaulis ligšiol nematė.

Būk gatavas

Istoti i kovotojų ketvirtą

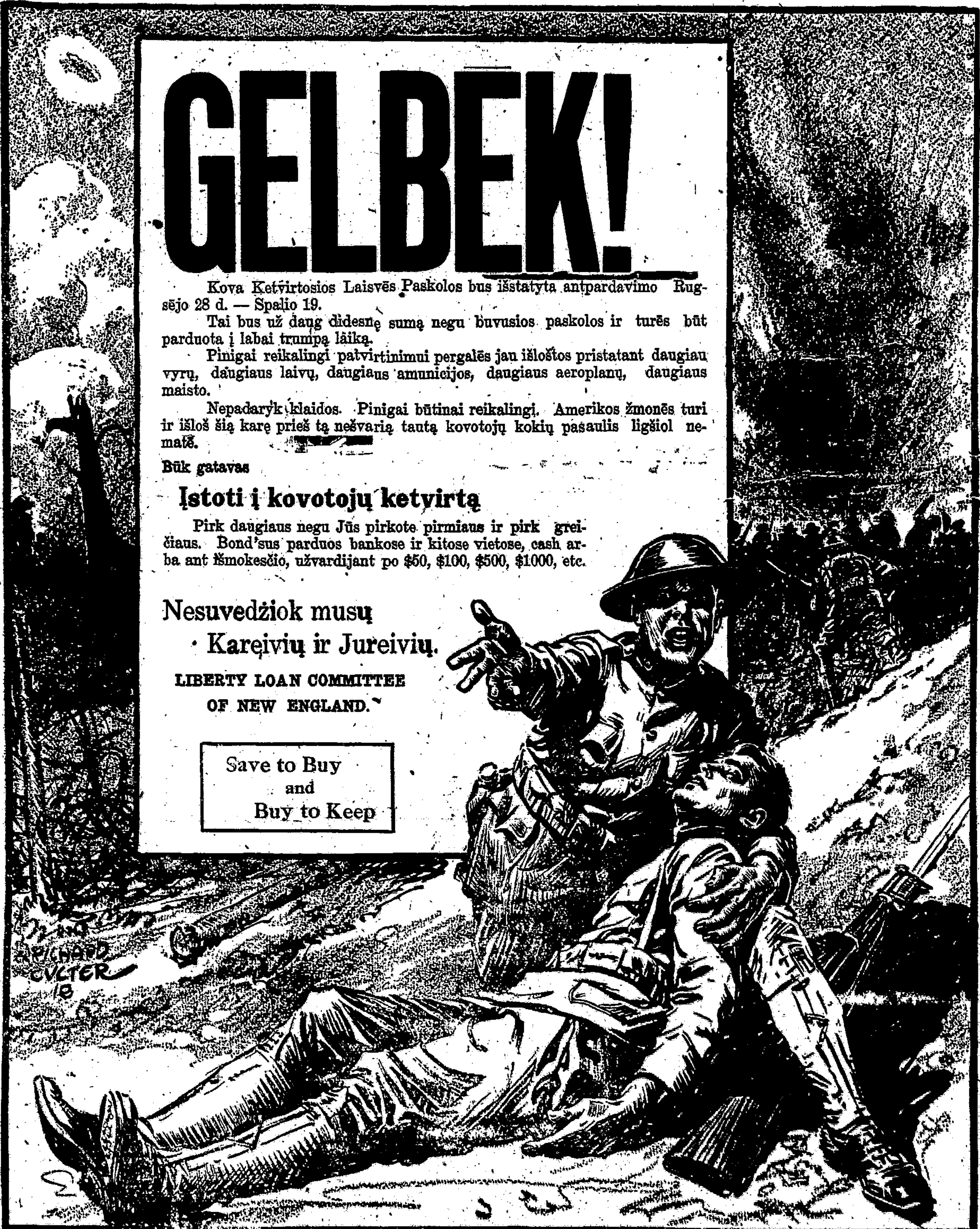
Pirk daugiau negu Jūs pirkote pirmiau ir pirk greičiau. Bond'sus parduos bankose ir kitose vietose, cash arba ant šmokesčio, užvardijant po \$50, \$100, \$500, \$1000, etc.

Nesuvedžiok musų

Kareivių ir Jureivių.

LIBERTY LOAN COMMITTEE
OF NEW ENGLAND.

Save to Buy
and
Buy to Keep

This advertisement is endorsed and paid for by Knights of Lithuania Branch 17 of So. Boston, Mass. as a part of their efforts to fight this war to a prompt and victorious conclusion.

